haukamine praeguste meetodite järele operatiivsel teel arstitav«. Teaduslikul otstarbel on S. 1919. a. viibinud Skandinaavias ja Saksamaal ja 1923. a. Kesk-Euroopa riikides. A. 1922 oli ta Põllutööministeeriumi juures asutatud suguhobuste märkimise komisjoni esimees; komisjoni töö tagajärjel leiti Eestis arendamiskohased olevat Eesti maatõug, Tori hobune ja Ardenni tõug, milliste arendamist ka praegu jätkatakse.— S. on olnud tegev mitmes seltsis ja organisatsioonis Tallinnas ja Tartus, kuulunud ajakirjade »Talu«, »Tervis« ja »Loomaarstlik Ringvaade« toimetusse, ja avaldanud rea teaduslikke ja populaarteaduslikke artikleid kodu- ning välismaa ajalehis ja -kirjus.

Isikl. j. m. saadud andmed. *F. L-a.*

SASS, Hartwig Arthur Ferdinand, parun, ajakirjanik, sünd. 8. VII 1857 Saaremaal Loona mõisas mõisaomaniku pojana, õppis aa. 1877 80 Tartu ülikoolis õigus- ja tulundusteadust, lõpetades selle *cand. oec. pol.* astmega, ja asus hiljemini Kuressaarde. Seal omandas ta a. 1883 ostu teel trükikoja ja hakkas 1875. a. rajatud, vahepeal aga seisma jäänud »Arensburger Wochenblatt'i« uuesti välja andma. Samal a. asutas ta ka »Saarlase«, mis kuni 1907. a.-ni oli Kuressaare ainsaks eestikeelseks ajaleheks. A. 1904 müüs S. trükikoja ja mõlemad ajalehed K. Palgi'le, püsides siiski maini 1906 »Saarlase« vastutava toimetaja kohal. Eesti seltskondlikust elust on S. osa võtnud Kuressaare eesti karskusseltsi esimehena. Ka oli ta Saaremaa rüütelkonna konvendisaadik. Ta suri 12. IV 1909 Kuressaares. — »Saarlane« ilmus rüütelkonna toetusel konservatiivses vaimus, asudes siiski mõnes (näit. kirikukorralduse) küsimuses võrdlemisi vabameelsel seisukohal.

A. v. Ekesparre'lt ja M. Neps'ilt Kuressaarest saadud andmed; »Saarlane« 1909, nr. 26; Arensburger Wochenblatt 1925, nr. 26—30 (A. v. Ekesparre); *Alb. acad.*, 10165. *R. K.*

ŠČERBAKOFF, Konstantin, maalikunstnik, sünd. 20. XII 1883 Karksi mõisas Pärnumaal ehitusmeistri pojana, õppis maalikunsti Riia kunstikoolis ja prof. Kardovsky ateljees Peterburis, on 1914. a. alates toiminud joonistuseõpetajana Pärnu keskkooles. Loova kunstnikuna on ta andnud rea impressionistlikke, osalt tugevasti stiliseeritud ja dekoratiivseid maastikumaale, millest väljapaistvamad: »Kevad« (etüüd, 1913), »Hall sügis« (1916), »Pärnu rand«, »Kuuvalgel« (etüüd, 1918) ja »Talv« (etüüd. 1918). Samuti on temalt mõned figuurmaalid ja portreed; viimastest väärtuslikum »Daam rohelises« (1926). *A. V.*

SCHAHOVSKOI, vt. ŠAHOVSKOI.

SCHARPENBERG, (Scharffenberg) vt. HENNING SCHARPENBERG.

SCHEEL, Georg Johannes Heinrich, rahandustegelane, sünd. 10. XII 1840 ukj. Lüübekis, õppis kohalikus linnakoolis, asus a. 1862 Tallinna, kus ta aa. 1866—82 oli Eestimaa mõisnikkude krediitkassa raamatupidaja, toimides samal ajal ka Tallinna börsikomitee poolt ülal peetavate kaubandusklasside õpetajana, sai Tallinna linnapanga asutamisel a. 1882 selle direktoriks ja püsis sel kohal kuni 1884.a.-ni. A. 1884 asutas ta Tallinna suuräride omanikkude rahalisel toetusel isikliku ettevõttena G. Scheel & Co pangakontori, mida ta juhtis kuni oma surmani 26. VIII 1897 Tallinnas — Aa. 1897—1919 juhtis S.-i asutatud pangakontorit tema poeg Georg S. (sünd. 1. I 1865 Tallinnas) ja aa. 1919—20 viimase vend Paul S. (sünd. 8. III 1866 Tallinnas), kuna 1920. a. algusest asus panka juhtima Paul S.-i poeg Klaus S. (sünd. 28. V 1890), kelle tegevuse ajal pank okt. 1925 muudeti aktsiapangaks 75.000.000 margalise põhikapitaliga. Pank, mille äriline läbikäik ulatub praegu (1928) ligi 25.000.000 kroonini aastas, on kujunenud suurimaks erapangaks Eestis.

Vrdl. Nordlivl. Ztg. 1897, nr. 192. *J. M.*

SCHEIDING, Philipp v., Rootsi ametnik sünd. 10. VIII 1570 (1578?) Arbogas Rootsis Rootsi kuninganna õuemeister Christopher v. S.-i pojana, omandas kasvatuse osalt Rootsis, osalt Leipzigis ja Altdorfis ja sai a. 1602 Södermanlandi hertsog Karli (hiljemini kun. Karl IX) kammerjunkruks. Olnud siis diplomaatlikus teenistuses Saksa- ja Inglismaal, sai ta a. 1606 Rootsi kuninga õuemarssaliks ja saadeti järgm. a. kun. poolt kindralkomissarina Balti provintsidesse. Kui samal ajal suri Narva asehaldur Samuel Nilsson, määrati S. tema asemele »zum Statthalter und Obristen über Narva«. A. 1614 saadeti S. ülemsõjakomissarina Novgorodi, kuid sai juba järgm. a. riigi- ja kammernõunikuks ja a. 1616 Kopparbergi ja Ida-Dala maahärraks ja siis hiljuti asutatud vaskkompanii juhatajaks. A. 1628 määrati ta Eestimaa kuberneriks, a. 1634 Tartu õuekohtu presidendiks ja järgmisel a. Tartu ülikooli kantsleriks. A. 1634 käis ta saatkonna eesotsas Moskvas rahuläbirääkimisi pidamas. Eestimaa kubernerina on S., omades nähtavasti suuri administratiivseid andeid, püüdnud teotseda suure agarusega. Ka on kindlasti omanud tähtsust tema tegevus Tartu õuekohtu presidendina ja ülikooli kantslerina nende asutiste esimesil aa., kuigi ta täielikult ei täitnud Rootsi valitsuse poolt temale pandud lootusi. — A. 1642 loobus S. kuberneriametist ja suri 9. VII 1646 Tallinnas.

Eesti biograafiline leksikon, 1926-1929, lk. 448